

Sporočilo za javnost:

»Zaščita osebnih podatkov posameznikov ni homofobni napad na civilno iniciativo!«

Informacijski pooblaščenec poudarja, da tudi plemenit namen ne more opravičiti nezakonitega ravnanja – javne objave osebnih podatkov posameznikov. Zakoni veljajo za vse, tudi za civilno iniciativo.

Z začasno odločbo je Informacijski pooblaščenec Zavodu KUL.si - Zavodu za družino in kulturo življenja naložil umik določenih elektronskih naslovov z njegove spletne strani www.24kul.si. Zahteva se nanaša na elektronske naslove poslancev, javnih uslužbencev, nekaterih profesorjev in drugih uglednih strokovnjakov, ki jih nadzornik šteje za varovane osebne podatke, zavod pa jih je objavil na svoji spletni strani in javnost pozval, naj jih uporabi za sporočanje svojih stališč v zvezi s predlogom Družinskega zakonika.

Na izdano začasno odločbo in poziv nadzornika k pojasnitvi temelja za obdelavo osebnih podatkov se je zavod (in v okviru njega delujoča Civilna iniciativa za družino in pravice otrok) odzval z objavo posnetka govora in besedila, v katerem je ravnanje nadzornika označila za »Homofobni napad na civilno iniciativo«. Informacijski pooblaščenec poudarja, da odziv na eni strani kaže na popolno nepoznavanje pristojnosti nadzornika za varstvo osebnih podatkov na drugi strani pa na nestrpen in nesprejemljivo žaljiv odnos do posledic izvajanja zakona. Zavod in Civilna iniciativa sta s svojimi trditvami presegla ne le še sprejemljivo kulturno raven dialoga, ampak po mnenju Informacijskega pooblaščenca prešla mejo, ki ločuje kritiko od sovražnega govora.

Ni dvoma, da je za vsako civilno iniciativo bistveno, da je slišana s strani tistih, ki imajo moč odločanja in tistih, ki imajo moč vpliva na prve. Tudi ni dvoma, da mora za to uporabiti zakonite poti.

Glede na definicijo osebnega podatka po Zakonu o varstvu osebnih podatkov, je osebni podatek tudi elektronski naslov, ki posameznika določa oziroma omogoča njegovo določljivost. Če je elektronski naslov sestavljen iz posameznikovega imena in priimka ter vsebuje tudi podatek, iz katerega je mogoče sklepati na njegovo zaposlitev, delodajalca in podobno, ni dvoma, da je posameznik na njegovi osnovi določen oziroma določljiv, elektronski naslov pa zato varovan osebni podatek, pa čeprav gre za javnega uslužbenca.

O varstvu elektronskih naslovov poslancev kot osebnih podatkov je Informacijski pooblaščenec že odločal v postopku po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja in dostop zavrnil. V konkretnem pritožbenem postopku je bilo bistveno vprašanje, ali elektronski naslovi poslancev predstavljajo osebne podatke, ki so povezani z opravljanjem javne funkcije in bi jih bilo zato dopustno razkriti v postopku dostopa do informacije javnega značaja. Informacijski pooblaščenec je zavzel stališče, da je namen zakonske izjeme od varstva osebnih podatkov, ki se nanaša na javne uslužbence in funkcionarje v tem, da so prosto dostopni tisti podatki v zvezi z opravljanjem javne funkcije, ki vplivajo na izvajanje javnopravnih nalog, na porabo javnih sredstev, na delo organa kot celote ali kažejo na (ne)pravilnost določenih postopkov pri organu. Podatek o elektronskem naslovu poslanca po prepričanju Informacijskega pooblaščenca ni podatek, ki bi bil v takšni zvezi z opravljanjem javne funkcije, da bi moral biti javno dostopen. Tudi poslanke in poslanci imajo namreč pravico do zasebnosti in se lahko sami odločijo, kako in kolikokrat bodo komunicirali s svojimi volivci in na kakšen način jim bodo dostopni (prek poslanskih pisarn, po telefonu, po navadni ali elektronski

pošti). Dostopnost do slovenskih poslancev tudi po elektronski poti, je po mnenju Informacijskega pooblaščenca dobra, ne glede na dejstvo, da elektronski naslovi poslancev niso javno dostopni. Tako je prek spletne strani <http://www.dz-rs.si/index.php?id=92> mogoče izbrati katerega koli poslanca in mu poslati tudi elektronsko sporočilo. Več o argumentih za odločitev Informacijskega pooblaščenca o zavrnitvi dostopa do elektronskih naslovov poslancev si lahko preberete v odločbi št. 090-179/2010 z dne 1.12.2010, izdani na pritožbo Civilne iniciative za družino in pravice otrok. Odločba je dosegljiva na povezavi:

http://www.ip-rs.si/informacije-javnega-znacaja/iskalnik-po-odlocbah/odlocbe-informacije-javnega-znacaja/?tx_jzdecisions_pi1%5BshowUid%5D=1266&cHash=43b113d409ca3e14d01a1f71a701d70b

Elektronska pošta je osebni podatek posameznika in e naslov je s t.i. evropsko "antispam" direktivo zaščiten proti "smetenju" s tako imenovano OPT IN klavzulo, kar pomeni, da moraš imeti predhodno soglasje posameznika, da mu propagandno e pošto lahko pošlješ (za e pošto torej veljajo strožja pravila kot za navadno, klasično pošto). Vsak organ javnega sektorja se mora določiti, katera e pošta je namenjena komuniciranju s strankami. E naslovi vseh javnih uslužbencev in funkcionarjev torej niso informacija javnega značaja.

Informacijski pooblaščenec se bo na takšne napade odzval s pravnimi sredstvi, ki so mu na razpolago.

In čisto za konec še nekaj o homofobiji.

Zavod in Civilna iniciativa sta na spletni strani med drugim zapisala: »Vendar je strahu pred ljudmi oz. „homofobije“ v nekaterih vplivnih krogih v naši državi očitno preveč, zato so zlorabili svoj politični vpliv za zadušitev svobode izražanja v naši državi. Kaj nas še čaka?«

Resnici na ljubo je treba povedati, da homofobija ni strah pred ljudmi, ampak označuje sovražnost do homoseksualcev – averzijo do istospolnosti kot eno pogostih oblik diskriminacije v družbi. In te je v naši družbi res preveč. Ampak ne na strani Informacijskega pooblaščenca.

Nataša Pirc Musar
Informacijska pooblaščenka